

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Hám Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy negyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár
kedvezmény.

Kereskedők és iparosok moz- galma.

— ápr. 16.

Jól értesült helyről vesszük
az alábbi sorokat:

A magyar kereskedők, nagy-
iparosok és iparosok közt egy
idő óta oly mozgalom van folya-
matban, melynek célja e kere-
seti ágak érdekeinek nyomaté-
kosabb képviselése. A gyáripa-
rosok már alapítottak egy orszá-
gos szövetséget, a kereskedők
most dolgoznak egy országos
egyesület létesítésén. E célból
hol az egyik, hol a másik vidéki
városban gyűléseznek s mindenütt
örömmel üdvözlők a gondolatot s
élénk tetszéssel találkozik az.
Az iparosok is megmozdultak, a
mi a budapesti kamarai válaszá-
sokra való készülődésben nyil-
vánul meg.

A mozgalom okai többfélék.
Az utolsó hat év számos gazda-
sági ágban, de főleg a keres-
kedelem, nagy- és kisipar terén
rendkívül meddő volt. E kere-
seti ágak nemcsak előre nem
haladtak, hanem jelentékeny mér-
tékben vissza is estek. Új áze-
mek csak elenyésző csekély számban
nyitak, míg a már létezők
közül sokat beszüntettek, vagy
csak nehezen tudtak fenntartani
ugy, hogy a legjobban iskolá-
zott munkások nagy részének ki
kellett vándorolni a gazdasá-
gunkra nézve vagy örökre, vagy
hosszu időre elveszett.

A ZEMPLÉN TÁRCÁJA.

Tanács egy leánynak.

Az üdv órái tovaszállnak,
A szerelemnek társa bánat.
Eloszlik oh! a perenyi mámor
S éj lesz szerelmed nappalából.
Ej lesz, a melynek nincs sugára
Csak réme van, csak rémes árnya.

A csókok futnak, mint a szellő
És az ígéret elszökellő,
S aki szeretni megtanított
Nem üdvözülni: — bűnre hívott,
Bűnre, amelyre nincs bocsánat
Se méltó vezeklés, se bánat.

Az első lépést, hogyha tetted:
A piac már ordítja tetted.
Ha ajkad egynek odaadtad:
Már mindenkié volt az ajkad.
A dal, a csók, az eskü mérgez
Ha nem vétkeztél még: ne vétkezz!

De ha megkésétt jó tanácsom
S szivedben sarjadt szines álom:
S ha rágalmaznak: oh ne vedd fel
Haladj büszkén, emelt fejjel:
Igaz: bűnödre nincs bocsánat
De kik szerettek: mind megáldnak.

Németh Pál.

Ez az egyik oka a kedvet-
lenségnek és elégedetlenségnek.
Másik oka ama fordulatban van,
mely az országos gazdasági po-
litikában bekövetkezett, midőn a
volt nemzeti párt a szabadelvű
pártba belépett. E beolvadás ál-
tal ugy a szabadelvű párt, mint
a kormány, melyet az összeol-
vadás termékének lehetett tartani,
erős agrárius esatolékot kapott,
mely egyrészt a mezőgaz-
daság hathatós favorizálásában,
másrészt a kereskedelmi és ipari
törekvések körülgátolásában ér-
vényesült. Nem állíthatjuk ugyan,
hogy az akkori kabinet feje:
Széll Kálmán, egyoldalú agrárius
velletésöknek engedett volna,
de az áramlat alól, mely akkor
igen erős volt, ő sem vonhatta
ki magát egészen és a kontem-
platív módszer és ama kimagasló
tekintély mellett, melynek mint
politikus és mint nemzetgazda
örvendett, a kereskedők, nagy-
és kisiparosok fejesóvalva követ-
hették ugyan az eseményeket,
de türelemmel kellett várniok,
hogy tulajdonképpen mint fejlőd-
nek a dolgok.

És jött, amire senki sem gon-
dolt, a politikai chaos. Ekkor a
rendes állapotok helyreállításá-
nak gondja sokkal nagyobb volt,
hogysem az egyes osztályok arra
gondolhattak volna, hogy mint
gyógyításuk különleges fájdalom-
kat.

Csak mikor Tisza István gróf
megjelent a felszínen és biztos,

Táncestély Tárnokon.

A „Zemplén” számára írta: Ossa Béla.

Az igazat megvallva nem Tár-
nok volt, de félek a falu közvélemé-
nyétől és irok Tárnokot. Egyébként,
hiszen a név mellékes.

Történetemnek eleje onnan datá-
lódnék, hogy egy novella írónak is
megfelelő, szép, derűs napon, ékes kal-
ligrafiájú meghívót kaptam, melynek
külső címzete hangzott volna ilyen-
képen:

Galandförgessy Ákos urnak
tisztelettel adassék e levél,
a ki van Pöstön.

(Zárójelek közt jegyzem meg, hogy
nekem koránt sincs olyan ominozus
nevem, mint aminek a meghívó hát-
lapján el vagyok keresztelve, Ga-
lambérmessy Ákosnak hívának). Nem
tudtam mire vélni e magas megtisz-
teltetést, s annál reményteljesebben
nyitottam ki hazai mezővárosaink
nyomdáját dícsérő gothikus betűk-
chaoszt, melyből kivettem azt, hogy
bál lesz Tárnokon! Ami utóvégre nem
is olyan rosszul hangzik. Az olvasás
közben jutott eszembe, hogy ki volt
e nagy megtiszteltetés indító oka?
Valamikor fél évvel ezelőtt vezettem
a tárnoki bírót „ebbe fene nagy vá-
rosba” arra felé, amerre a keleti pá-
lyaudvar fekszik. S ő megköszönve
„a nagys’ urfi hozzám való, kegyes jó

erős kézzel megragadta a kor-
mányrudat és főleg midőn meg-
történt az a nagy csoda, hogy
a fekete fellegek a belpolitikai
égbolton szétozlattak és elszáll-
tak, csak ekkor gondoltak a ke-
reskedők és iparosok arra, hogy
immár itt az ideje az ő bajaik
orvoslásának és gazdasági téren
is az elveszett egysúly hely-
reállításának. A remény mindenek-
előtt az új kabinet fő éles pillan-
tásához és belátásához fűződött,
de fűződött Hieronymi Károly ke-
reskedelemügyi miniszter nagy
tekintélyéhez és céltudatos eré-
lyéhez is. És most teljes folya-
matban van a mozgalom s jó
gyümölcsöket teremhet, ha a harc
hevében nem lőnek túl a célon.
A veszély mindenestre elég kö-
zel van. Előttünk fekszik a fel-
hívás, melyet 21 kereskedelmi
és ipari egyesület képviselői bo-
csátottak ki a budapesti keres-
kedelmi és iparkamarai válaszá-
sok alkalmából. Míg egyrészt
elég belátással bírnak, hogy ne
ítéljék el a kamarai vezetőség
minden tagját egyetemlegesen,
másrészt elkövetik azt az érthe-
tetlenséget, hogy programjukba
felveszik az önálló vámterületet,
mint elvet. Érthetlenséget mond-
tunk, mert érthetetlen, hogy
miért keverik össze gazdasági
céljaikat politikai elvekkkel és
miért teszik ezáltal sok kereske-
dőre, gyárosra és iparosra nézve
lehetetlenné a csatlakozást. A
par excellence gyakorlati pályák-

indulatját, markomba csapott, minek
következtében manzsetta gombom aka-
ratlanul is utazást tett az űrben, ta-
nulmányozva a terepviszonyt.

Itt van tehát kiinduló pontja az
én nagy megtiszteltetésemnek. Mivel
bolond kedvbe voltam s tudtam, hogy
egy humoreszkkal gazdagíthatom a
Zemplént: lerándultam.

Természetes, hogy a vicinálisra
ültem, de az a felúton megemberelte
magát, elég gyorsan haladt, pöfögésé-
vel bizonyítva, hogy ő egy életképes
masina.

Egy szélmalom mellett azonban
megállt olyan méltósággal, mintha
egy mozdony állni s nem jární te-
remtetett volna.

A gépész aztán felvilágosított,
hogy ez az ő mozdonyának privát
passziója, a malmot állomásnak nézi
és kötelessége tudatában megáll.

— „Akkor rombadőlt egész vilá-
gom” — sóhajtottam fel Rózsa Miklós
után szabadon. Aztán mi történt volna
más, mint a rendes dolog: begyalog-
oltam Tárnokra; utközben elhatá-
roztam, hogy visszafele csak a szél-
malomig váltok bilétát . . .

A bíró már várt szekérével s sze-
vesen fogadott. Bevonulásom hasonló
volt az őseinkéhez, mert négy ökrös
szekeren robogtam be Tárnokra. (két
ökröt elengedhet az utód.) Hogy bőrig
áztam, azt csak azért említem fel,

nak a legkevésbé lenne szabad
elvéken nyargalni. Reájuk nézve
az önálló vámterületnek csak a
gyakorlati megfontolás kérdését
kell képeznie, melyre egészen
ellenkező a válasz az egyik és
a másik esetben. Gyakorlati fér-
fiak nem lehetnek feltétlen givei,
vagy feltétlen ellenzői a gazda-
sági kiegyezésnek, vagy az ön-
álló vámterületnek. Ezt a füg-
getlenségi párti politikusoknak
kell átengedni, kiknek elvi poli-
tikát kell csinálniok, de a munka
férfiainak első sorban azt kell
kérdéznük, hogy a konkrét eset-
ben mi az okosabb, jobb és biz-
tosabb.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

(A miniszterelnök üdvözlöte.
Tudvalevő, hogy a vármegye közön-
sége gróf Tisza István miniszterelnök-
öt kormányra lépése alkalmából üdvö-
zölte. A miniszterelnök a következő
levélben köszönte meg a megye köz-
sége ezen üdvözlését:

„Zemplénvármegye T. Közön-
ségének. Örömmel vettem azon me-
leghangú üdvözlő feliratot, amelyet
a vármegye t. községe kormány-
ralépésem alkalmából volt szives
hozzám intézni. Megtisztelő bizal-
muk kifejezéseért, valamint odaadó
támogatásuk kilátásba helyezéseért,
amelyre a kormány, az előtte álló
nehéz feladatok tudatában kiváló
súlyt helyez, fogadják hálás kö-
szönetemet. Hazafias üdvözléssel:
Tisza s. k.”

(Uj szolgabíró. Gróf Hadik
Béla főispán Pilissy Béla, Sátoralja-
ujhely rendezett tanácsu város alka-
pitányát tb. szolgabírónak nevezte ki.

mert ez ma minden jól nevelt hu-
moreszkbe benn van. Nagysokára
megérkeztünk a bálterembe. Szépnek
szép volt. A mennyi törött tükör csak
volt a faluban, az mind a falokon
lógott, míg néhol krumplibá dugott
paraffingyertya növelte a fényt, a csil-
logást. Sőt a pénztárnál programot
is adtak; ha jól emlékezem, csak csár-
dásokat számolhattam rajta össze.
Ebből azonban volt egy tucat.

Közbe körém csoportosult Tárnok
intelligenciája, valami 10 előkelősé-
get mutattak ott be hirtelen, köztük
4 esküdt volt, kettő meg kántor; a
kántoroknak csakugyan meg volt az
a vigjátéki tulajdonságuk, hogy orruk
olyan volt, mint az ecetes uborka s
vörös, mint az északi fény.

Tekintélyem emelése végett kér-
deztem, hogy miért nincs a program-
ba négyes? Felvilágosítottak, hogy
nincs rendező.

Egy világfi kedélyességével fe-
leltem:

— Én tudok ugyan . . .

Csak ennyit szoltam s már is
tudta a fél terem, hogy az első né-
gyest Galandförgessy Ákos ur ren-
dezendi. Sőt egyik esküdt a táncrend
kijavítását véleményezte, de mivel ez
nyomdai nehézségekre utközött, hát
elmaradt.

Szóval: felállott a colon. Elren-
deztem a vis-a-viskat s közben meg-

(Szabadságolások. A földművelésiügyi miniszter Makay Miklós járási m. k. állatorvosnak Sztropkóra történt beosztásával nyert új állásának elfoglalására f. évi. május 8-ig időhaladékot, az alispán pedig Hobek János varannói szolgabírói irnoknak március 28-tól április 25-ig szabadságot engedélyezett.

(A közigazgatási bizottság legközelebbi ülése május 9-én d. e. 9 órakor, a vármegyei közgyűlés pedig az új szabályrendelet értelmében legközelebb június hónap első felében lesz.

(A vármegyei ebadóalap állása. A törvényhatósági ebadóalap maradványa 1904. január 1-én készpénzben 1756 kor. 54 fil., takarékbetétben pedig 9308 kor. 30 fil. tett ki. Behajtás alatt levő hátrálék 24430 kor. 58 fil. volt. Az évi előírás 11,576 kor. tesz ki.

(Képviselőtestületi ülés. A város-háza közgyűlési termében 1904. évi április hó 15-én délután 3 órakor rendkívül népes rendes képviselőtestületi ülés volt, amelynek első és főpontját a polgármester évi jelentése képezte. A gyűlésnek többi tárgyai a következők voltak: 2. polgármesteri jelentés a vidéki hásvizsgálat fogantatás tárgyában a városi orvos kirendelése iránt. — 3. a villany részvénytársaság, a Sátoraljaujhelyi Takarékpénztár és Népbank között kötött szerződés bemutatása. — 4. Pénzügyi bizottság jelentése a polgári leány iskolában beszerezni kívánt felszerelésre vonatkozólag. — 5. Ugyanannak javaslata dr. Buza Barnának a külföldről behozott áruk megadóztatása tárgyában beadott indítványára. — 6. Polgármester előterjesztése a városi erdő őrzési díjának a hegyközség részére leendő megállapítása tárgyában. — 7. Bizottsági jelentés a város határában levő utak jogi természetének megállapítása tárgyában. — 8. Pénzügyi bizottság javaslata a második osztályú hivatalsszolgák által fizetési javítás iránt beadott kérvényre. — 9. Ugyanannak javaslata a piaci drágaság tanulmányozása tárgyában tett polgármesteri előterjesztésre. — 10. Ugyanannak javaslata pótlás végett visszaküldött 1904. évi költségvetésre. — 11. Ugyanannak ja-

vaslata Fazekas Pál kártalanítása tárgyában. — 12. Ugyanannak javaslata a vízvezetési munkálatokra szükséges póthitel megállapítása tárgyában. — 13. Ugyanannak javaslata a tisztviselők kedvezményes faengedélyezése tárgyában. — 14. Ugyanannak javaslata a gazdasági felügyelő ruha átalányának kiutalása iránt. — 15. Ugyanannak javaslata a trágya eladása tárgyában. — 16. Ugyanannak javaslata Csapó Lajos építkezési ügyének egybefüggő kártalanítása tárgyában. És a közgyűlés napjáiig beérkezendő darabok. Az egyes javaslatokat, előterjesztéseket a közgyűlés elfogadta. Az egyetlen, el nem fogadott indítványt Buza Barna javasolta. (Természetes!)

(Hivatalos hirdetések. Székely Elek polgármester legutóbb a következő hivatalos hirdetményeket bocsátotta ki: I. Sátoraljaujhely r. t. város polgármestere által közhírrétetik, hogy a fumei cs. és kir. hadtengerészeti akadémián az 1904—1905. iskolai évre előreláthatólag 50 egészen ingyenes és fél díjmentes kinstári illetőleg fizetéses hely fog betölteni. Pályázati kérvények legkésőbb f. évi július hó 31-én a közös hadügyminiszterium tengerészeti osztályához nyújtandók be. Pályázati feltételek a város kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők. — II. Sátoraljaujhely város polgármestere által közhírrétetik, hogy az 1904—1905. tanévre a m. kir. honvéd főreál iskolában 50, a honvéd Ludovika Akadémiában pedig 55, részint teljesen díjmentes, részint feldíjmentes államköltséges, illetőleg alapítványos és fizetéses hely fog betölteni. Az államköltséges és fizetéses helyek elnyeréséért a cs. és kir. közös hadsereg és hadtengerészet személyei részéről szolgálati uton, az udvari, polgári, állami és egyéb hivatalnokok részéről előjáró hatóságuk útján azon honvéd kerületi parancsnokságnak, melynek területén a folyamodó lakik f. évi május 15-ik nyújtandók be. Pályázati feltételek a város kiadóhivatalában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Tour-de-dame, Rendez vous, Le pour timonson. (Igen! ilyeneket is mondtam!) s Tárnok meg volt hatva!

Tán még amerikaiul is tud, fontoskodta a falu babája, ki nem volt sovány és nem volt hallgatag.

Itt-ott elejtett szavakból hallottam: „ez az első négyes Tárnokon” „Tárnok halad a világ-város felé” „Tárnok jövője.” Alak lettem, sőt a falu birájának eme kijelentése: „képviselőnek is megjárna” azt a reményt ébresztették bennem, hogy éppen itt fog belém ütni a szerenese.

Az intelligencia terveket főzött, a lányok, igen! a lányok, ezekről csak annyit szólhatok, hogy egy barna kis publi a csárdás közben óraláncomra mutatva enivaló naivsággal kérte: „Osz! ez talán arany? Reggelig tartott a mulatság s a falu fáklyászenével kísért az állomásig. Igaz, hogy fáklya nem volt s a cigányok is aludtak.

Mindnyájan remélték, hogy sokszor szerencsétlenem Tárnokot, de én azt határoztam, hogy csak akkor megyek le, ha humoromat a lapok arannyal fizetik meg, vagy választások előtt.

Utóvégre... hátha? A tárnokiak pedig így emlékeznek a nagy napról, ha valaki kérdészködik felőle:

Nagy céccó volt, kérem volt ám kérem még négyes is, tetszik tudni az afféle, hogy szélességbe megy. Nevezetes nap volt kérem. Akkor beszélt az az ur falunkba először francijául...

HIREK.

Áprilisi strófák.

I.

Kedves kisasszony megboocsásson
Hogy önhöz írom versemet,
De a Kazinczy-utcán tegnap
A corsón mesés volt kegyed.
Olyan szép volt, hogy azon éjen
Nem aludtam egy mákszemet,
Nem láttam mást csak önt kis édes
S azt a két szép égő szemet.

A corsón nékem önön kívül
Nem volt ott tegnap senkisé,
Ez tény és bárki is tagadná
Hiába minden, nem hiszem.
Mert ön, csak ön létezett nékem
Kazinczy-utca corzaján
Pedig volt ott sok édes asszony
Es nagyon sok édes leány.

S amíg én önt esodálva néztem
Szent hit szállta meg szívemet:
Hogy szebb corsót az ujhelyinél
Találni sehoh nem lehet.
S amíg ön édes a corsónkon
Ruganyos léptel lépeget
Nekem olyan szép ez a corsó
Hogy róla írok verseket.

Csak egyre kérem szép kisasszony
S e kérést ne vegye zokon
Ha máskor kijön a corsóra
A mamáját azt hagyja hon.
Utóvégre, ha a mamája
Szintén a corsónkon lebeg:
Felesleges lesz nékem írni
Önhöz szerelmes verseket.

II.

Csendes vasárnap délelőttön
A corsón hullámozott a nép,
Es fenn a megyeháza termét
Kapacitások ellepek.

A bor s a szőlő daliái
Csatáztak ottan délelőtt
S mondtak beszédet halomszámra
Diesöt, merészet, vakmerőt.

Tokaj-Hegyalja érdekének
Védőt ah! ugy szánom én
Lehet övék a bor s a szőlő
Am a legszebb leány enyém!

-th.

— Személyi hír. Józsa Gábor a miskolci 10-ik honvédszázad parancsnoka a helybeli honvédszázalaj megsemmisítése céljából folyó hó 12-én és 13-án városunkban tartózkodott. Tiszteletére Hadik Béla gróf főispán ebédet adott, melyre közéletünk számos kitűnősége hivatalos volt.

— Legfelsőbb elismerés. Danek Leó honvéd százados újabb kintetés érte, amennyiben Öfelsége — mint a leiratban áll — „különösen buzgó és sikeres csapatvezetőként” elrendelte, hogy nevezetnek legfelsőbb elismerése tudtul adassék s ez alkalommal részére a piros szalaggal ellátott érdeméremet is adományozta. A népszerű katonatisztet, a sátoraljaujhelyi társadalom e kedvelt tagját eből az alkalomból sokan felkeresték és üdvözölték tisztelői és barátainak sorából.

— Hivatalos szemle a gyártelepen. Előkelő vendégek voltak folyó hó 15-én a m. á. v. helybeli műhelyének. Banovics Kajetan államvasuti igazgató a műhely megsemmisítése céljából nagyszámú kísérettel érkezett meg a délutáni gyorsvonattal. A nagy állomáson az igazgató szalonkocsijával a gyártelepre tért s ott kíséretével együtt megtekintette a telepet. Kíséretében voltak Novelly főfelügyelő, Gorgey miskolci üzletvezető, Laszgalner debreczeni és Fűrész miskolci osztályfőnökök. Az igazgató a szemle megejtése után Ruttkay Mór műhelyfőnök előtt teljes megelégedésének adott kifejezést. Banovics Ka-

jetán és a társaságában volt állami vasuti főtisztviselők még az nap az esti gyorsvonattal elutaztak.

— Eljegyzések. Németh Antal kassai posta- és távirda tiszt a napokban eljegyezte Füzély Margitka kisasszonyt, özv. Füzély Gyuláné urnő leányát. — Korocz Géza téthi ev. ref. lelkész e hó 14-én jegyet váltott özv. Osváth Istvánné bájós és kedves leányával Osváth Jolánkával. — Schwarzwitz Emil eljegyezte Goldberger Juliskát Nagymihályban.

— Tömeges népmagyarosítás. A gálszécsi izr. tanítótestület szép tanujelét adta hazafias érzelmének és Beregszászy István kir. tanfelügyelőhöz való hű ragaszkodásának, kinek óhajára a gálszécsi izr. tanítótestület minden tagja nevével megmagyarosította: Herzfeld Lipót igazgató-tanító, „Havas”-ra, Heimovits Sámuel, Hollós”-ra, és Engländer Lujza „Egri”-re magyarosították nevüket.

— Halálozás. Ónody Miklós málczi ev. ref. tanító hosszas szenvedés után e hó 4-én elhalt. Temetésénél Hutka József bányász lelkész-esperes megható siri beszédet tartott.

— Értesítés. A „magyar nyelvet és népevel Zemplén-vármegyében terjesztő egyesület” 1903. év április 16-án hozott határozata értelmében az ifjusági olvasó-körök és népkönyvtárak szervezése és helyes irányu vezetése körül fáradozó néptanítók jutalmazására ez évben is 6, egyenként 100 koronás jutalomdíjat tűzött ki, valamint a nemzeti kaszinó alapítványának kamatait is e célra rendelte fordítani; felhivataknak azért a Zemplén-vármegyében működő néptanítók felekezeti külömbőség nélkül, hogy e jutalom-díjakra pályázatukat ily irányu működéseket igazoló hatósági bizonyítvánnyal felszerelve f. év szeptember 1-ig nagytiszt. Fejes István urhoz, mint az egyesület alelnökéhez adják be.

— Május elseje és a hurcolkodás. Az idén május elseje, a költözökös első napja vasárnapra esik. Igen sokan minenek tisztában vele, vajjon szabad-e akkor hurcolkodni? A vasárnapi munkaszünetre való törvény is tiltja a hurcolkodást, de a lakbér-szabályrendelet is világosan mondja, hogy a be- és kiköltözés csak a hónap első köznapiján reggeli 8 órakor kezdhető meg és pedig akként, hogy a lakás nagyságára való tekintet nélkül havi lakások egészen, más lakásoknak legalább két szobája átadható lehessen. Eszerint az egy vagy két szobából álló lakás egy nap alatt, a több szobából álló lakás pedig két nap alatt teljesen kiürítendő és átadandó. Az idén tehát május elsején nem lehet hurcolkodni.

— Tűzrendőri szemle a színházban. A városi színházban holnap délután fél 3 órakor a színházi és építészeti bizottság, továbbá a tűzoltóság részéről kiküldött 3—3 tagu bizottság tűzrendőri szemlét tart.

— Tömeges kutyamarás. Ma reggel a Kossuth-utcai piaci bódék közelében egy közep nagyságú fekete szőrű kutya, melynek tulajdonosát nem ismerik, három fiut mart meg. A kóbor eb előbb Dus István 12 éves szobafestőtanonc lábát harapta meg, azután Erős Kálmán 16 éves borbélytanulóra ugrott és jobbkeze gyűrűsujját marta meg. A harmadik fiúnak pedig bokájába harapott, de mivel vastag csizma volt a lábán, meg nem sértette. A marakodó kutyát egy rendőr, nehogy mások testi épségét is veszélyeztesse, leütötte. A veszett-gyanus kutyát most a városi orvos megvizsgálja és agyvelejét a kór megállapítása végett a budapesti bakteriológiai intézetbe küldik, a két megmart fiut pedig a Pasteur-intézetbe szállították.

A TAVASZI ÉS NYÁRI

idényre selyemkelme, bársony, csipke
és szalag szükségleteit vásárolja.

SZÉNÁSY, HOFFMANN és Tsa

selyemáruházában,
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

A legnagyobb választék mindenféle selyemáruházban. Az idény összes újdonságai folyton raktáron vannak. Szabott árak, tulkövetelés kizárva. Minták vidékre kívánatra bérmentve küldetnek.

— **Tűz a gyártelepen.** A m. á. v. helybéli műhelyében folyó hó 15-éről 16-ára menő éjjel tűz volt. Ejjel fél 12 óra tájban, az udvarra javítás céljából elhelyezett vasuti kocsik közül egy I-ső osztályú kocsit belülről ismeretlen módon kigyuladt és részben megsemmisült. A veszedelemre előbb a gyári tűzvédelem lett figyelmes, azután a városi tűzoltók is a helyszínére vonultak s a tüzet — mielőtt nagyobb károkat okozhatott volna — beoltották. A rendőrkapitányság a tűz keletkezésének kipuhatolására megtette a szükséges intézkedéseket. Valószínűnek tartják, hogy a kocsit valamely elbocsájtott gyári alkalmazott boszúból gyújtotta meg. Az okozott kár 1600 korona.

— **A kath. olvasókör** kebelében alakult dalárda, hangversenyyel egybekötött táncmulatságát, f. hó 17-ről, május 1-re halasztotta el. Mídon ezt az érdeklődő közönségnek becses tudomására hozzuk, egyúttal felkérjük azokat, akik páholyaikat előjegyezték, sziveskedjenek alulírottak tudomására juttatni megtartják-e vagy nem? Abban az esetben, ha nem értesítetnek, előjegyzéseiket f. hó 25-ig fenntartom, azontul megszűntnek tekintem és másoknak bocsátom rendelkezésére. *Petsár Gyula*, a kath. olvasókör ügyv. elnöke.

— **Vadászat.** A gr. Mailáth József bodrogi vadászterületén az ideai szalonkavadászat eredményben felülmulta a megelőző esztendőét. A 9 és fél napig tartott hajtóvadászon aggatékra került összesen 109 szalonka és pedig elejtett gr. Szirmay György 15, gr. Széchenyi Aladár 19, br. Vécsy Béla 5, gr. Mailáth József 53, Csaba György erdész 17 darabot. A szalonkák elvonulása után gr. Szirmay György a leányvári erdőben kocsiról cserkészve 4 nap alatt 10 drb. tiszta agancsu hatos őzbakot lőtt golyóval.

— **Nagy tüzek.** Folyó hó 11-én éjjel 12 órakor Girines községben levő Wagner féle birtok tanyán — melyet jelenleg Grósz és Schwarz bérel — óriási nagy tűz pusztított. Leégett a tisztalak, dohánypajta, istálló és az összes gazdasági felszerelés. Az istállóba égett Ház nevű kulesár és és egy csikós fiú, kik a lovak mentése végett mentek az égő istállóba, ezen kívül hetvennyolc drb. anyakoca és csikó teljesen a tűz martaléka lett. A kár circa 100 ezer korona, azonban ez mind megtérül, mivel biztosítva volt. De nem volt biztosítva az a szegény csikósfiú, ki már öreg szüleinek és apró testvéreinek kereste a mindennapi kenyeret; nem volt biztosítva Ház kulesár, kinek 6 apró gyermeke kenyérkereső nélkül maradt. Így a mily könnyen napirendre térhetünk a bérlők megtérülendő kára felett, épp oly szomoruan kell megállanunk a két szegény ember tragikumánál. Onkéntelenül kérdezzük, vajjon ki fogja ezeknek árván és szegénységben hagyott családját megvigasztalni? Másnap Lantos János szerencsi szolgabíró a helyszínére utazott, hogy tüzrendészeti szempontból a vizsgálatot megtartsa. A felvett jegyzőkönyv igen rövid, mivel a tűz keletkezését megállapítani nem lehetett. — **Felső-Vladiskócz** községben f. hó 12-én este 9 órakor, ismeretlen módon tűz ütött ki. Leégett 11 lakóház, melléképületeivel. Emberélet áldozatul nem esett, hasznos háziállatok sem égtek meg. A kár mintegy 26000 koronát tett ki.

— **Az első fecske.** A sátoralja-ujhelyi könyvnyomdászok, szövetkező sárospataki kollegáikkal — mint értesülünk — május hó 23-án, vagyis Pünkösöd másodnapján, a Bock-féle kerthelyiségben a felállítandó nyomdász-szanatórium javára majálist rendeznek, melyre az érdeklődők figyelmét már most kívánjuk felhívni.

— **A kis káté, meg a bankó.** *Bogyó Lajos* legényember 10 korona papírpénzzel, 6 korona ezüstpénzzel, valamint *Csikós Pál* nevű barátjával elment borozni. Keveset italoztak csak, amikor Bogyó fizetni akart, de bizony nem tudott. Eltűnt a pénze. Természetes, hogy lármát csapott és a gyanu *Csikós Pálra* esett, aki csak egy szocialista kis kátéval ment el a koresmába. A kis káté tartalma csakugyan igen értékesen megbővült. Belekerült ugyanis a 10 koronás papírpénz, még pedig valószínűség szerint nem magától. Így aztán *Csikóst* vallatára fogták a rendőrségen, de a legény tagadja a dolgot. Azt mondja, hogy valószínűleg úgy kapta a kátét a 10 koronával együtt. A rendőrség azonban a szocialis eszméknek ilyen terjesztési módjáról eddig nem tudott példát s megindította az eljárást a kis káté régi s a 10 korona új tulajdonosa ellen.

— **Az „Eperjesi Széchenyi-kör”** műkiállítás. Már megemlékeztünk arról, hogy ez az országosan ismert közművelődési egyesület május hó végén műkiállítást rendez. A kiállítás ügyében most jelentős fordulat állott elő, amennyiben *Berzeviczy Albert dr.* vallás és közoktatásügyi miniszter kiállításba helyezte, hogy a kiállítást, amely a Felsővidéken a magyar képzőművészet diadalát lesz hivatva hirdetni, személyesen fogja megnyitni. A kiválóbb magyar művészek közül már eddig is sokan ígérték meg részvételüket s így a kiállítás sikere, amelynek érdekében a „Széchenyi-kör” lelkes elnöke *Ghillányi Imre* báró főispán az ügyhöz méltó jóakarattal fáradozik, már előre is biztosítottak látszik. A kiállítás — mint újabb értesülünk — 1904. évi május hó 29-től július hó 3-ig fog tartani és a következő három csoportból fog állni: 1. A magyar művészek csoportjából. 2. *Rombauer János*, volt eperjesi festő, I. Sándor orosz cár udvari képművésze külön csoportjából és 3. egy amatőr csoportból. Célja a kiállításnak ott, a művészi középponttól messzeső vidéken a magyar képzőművészet egy-egy jellegzetes alkotását bemutatni s azonkívül modern iparművészetünk törekvéseiről és arról is számot adni, hogy a sárosvármegyei műkedvelők mivel foglalkoznak, mely irányban haladnak és mennyiben működnek közre a képzőművészeti szellem terjesztésében. A kiállítás tehát a magyar kulturát és ennek keretén belül a szépnépek kultuszát szolgálja.

— **Huszárok átvonulása.** A Keeskemétről Galicziába, Jaroslauba áthelyezett 13-ik számú es. és kir. huszárezred első százada ma vonult át Sátoralja-ujhelyen. A huszárok részben a városban, részben Borsiban szállásoltattak el. Az ezred századonként érkezik és vonul tovább új állomáshelyére, Jaroslauba.

— **Bornagykereskedők** gyűlése *Kassán.* A tokaj-hegyaljai bornagykereskedők kiküldött bizottsága *Kassán* f. hó 15-én délután 5 órakor a kereskedelmi és iparkamara helyiségében gyűlést tartott, melynek tárgya a Hegyalja borkereskedelmének védelme volt.

— **Végzett jogászok** figyelmébe. Értesülésünk szerint a katonai büntetőperrendtartás reformjára vonatkozó munkálatok már befejeztettek és remélhető, hogy a vonatkozó törvényjavaslatok tárgyalásra már a f. év őszén úgy a magyar, mint az osztrák parlament elé kerülnek, hogy mielőbb törvényerőre emelkedjenek. Ezen reform maga után vonja majd a **hadbírói karnak** tetemes szaporítását, a hadügyi kormányzat pedig, amint az, az 1903. évi április hó 25-én kelt 17. sz. hadsereg rendeleti közlöny mellékletjében foglalt pályázati hirdetményből kivehető, arra való tekintettel, hogy a hadbírói tisztikar kellő pótlásáról gondoskodják, máris kiállításba helyezte, hogy az évi 1600 korona javadalmazással bíró gyakoronok számát a jövő évben tetemesen

szaporítani fogj. A hadbírói gyakorlatra olyan tartalékos tisztiek, tartalékos hadapródok, tartalékos hadapródjelöltek bocsájtának, kik jogi tanulmányaikat befejezték és bizonyítványon igazolni képesek, hogy a **jogtudományi államvizsgát** letették. A felvétel iránti kérvények alapjára és felszerelésére vonatkozó közelebbi adatok a hadbírószervei határozmányai-ban foglaltatnak; pályázók, kik a magyar, horvát vagy a román nyelvet bírják, előnybe részesülnek. Reméljük, hogy fiatal jogászaink felhasználják majd ezen alkalmat és ezen életpálya kedvező kilátásaira való tekintettel nagyobb számban jelentkeznek majd a hadbírószerveihez való belépésre. Megjegyzendő, hogy a szolgálati (német) nyelv nem tudása egyáltalán nem képez akadályt a felvételnél, valamint külön kiemeljük, hogy az 1600 korona javadalmazás mindjárt a szolgálatba való belépés napjától kezdve folyósítatik.

— **Ügyvédi kamarák országos értekezlete.** A nyugdíjintézet és a zugirászat kérdésében az ország összes ügyvédi kamaráinak küldöttsége április hó 17. és 18-án Budapesten az ügyvédi kamara helyiségeiben országos értekezletet fog tartani. Az értekezleten minden kamara elnökéből, a titkárból, az ügyészből és egy-két tagból álló bizottság által lesz képviselve.

— **Dunky fivérek** es. és kir. udvari főnyelvképesek (vasárnap) ápril. hó 24-én és (hétfőn) ápril. 25-én a Juhász Jenő telken lévő műtermékben levételeket fognak eszközölni.

— **Köszvényes és csúszos betegek**nél kitűnő eredményei alkalmazzák az orvosok a *Zoltán-féle* kenőcsöt, mert ez még oly betegknél is, kik évek óta szenvedtek, pár nap alatt tökéletes gyógyulást idézett elő. Üvege 2 korona *Zoltán Béla* gyógytárában Budapesten.

— **Állategészségügy.** Állattenyésztőket érdekelhet, hogy az ideai londoni egészségügyi kiállításon *Dr. Dávid Viktor, észéki gyógyszerész* „*Antegrin*” nevű házi állatok óv- és gyógypora általános nagy szenzációt keltett. Gyakorlatilag az „*Antegrin*” házi állatok belső bajánál nálunk is nagy-szerűen bevált, állatorvosok és gazdák egyaránt dicsérik. Az „*Antegrin*”-t, mint stomachikumot és enyhe laxánst, a horv.-szlv.-dalm. királyi kormány is nemrég engedélyezte és jóváhagyta, az országos vegytani intézet véleményezése alapján. Az „*Antegrin*” az egész monarchiában törvényesen van védve.

— **Nem titok, hogy** egyik hölgy a másíknak ajánlja a legmodernebb és leghatásosabb szepítőszert a *Földes-féle Margit Crémét.* E világhírű arszepítő és finomított szeljesen vegytiszta, semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz és zsirmentes. Kitűnő óvszer a nap és szél befolyása ellen. Nagy tégey 2 kor. kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél *Földes gyógyszerésznél* Aradon és minden gyógytárban. Törvényesen védve.

— **A kassai keramitot,** mint a jelenkor legjobb burkoló anyagát megvételre ajánljuk. Templomok, kápolnák, fürdők, vendéglők, kórházak, magtárak, gépházak, folyosók, peronok, konyhák, klozetek stb. padozataul és utcai járdácul (járdácul) előnyösen használhatók. A III-ad osztályú lapok, míg a készlet tart leszállított áron kaphatók. — Kivánatra képes árjegyzékek és mintalapok is küldetnek. Tudakozódní lehet: *Fleischer és Schirger* vaskereskedő cégnél *Kassa, fűtuce 2.*

— **Cimbalmok,** *Schunda Vencel* József es. és kir. hangszergyáros hírneves gyártmányából állandó bizományi raktár van *Werner Sáríka* okl. cimbalom-tanárnál cimbalom-magániskolájában, Sátoralja-ujhelyben.

IRODALOM.

Pályázat Szemere Bertalan élet-rajzára. A borsod-miskolci közművelődési és muzeum egyesület nyilvános pályázatot hirdet a következő tétel kidolgozására: „*Szemere Bertalan élet és jellemrajza.*” Onálló irodalmi becsü munka kívánatik, jutalma 500 korona. A jelíges levéllel ellátott és idegen kézzel írott pályamunkák bezárólag 1904. dec. hó 31-ig az irodalmi bizottság elnökéhez: *dr. Szentpáli István*hoz küldendők. A pályanyertes mű az egyesület tulajdona. A pályázati eredménye az 1905. évi márciusi közgyűlésen hirdettetik ki. *Dr. Szentpáli s. k. biz. elnök. Vértessy s. k. biz. titkár.*

A száműzöttek. *Regény, írta Hel-tai Jenő.* Ennek a regénynek a hőse egy hamis kártyás, akit rajtakaptak. A klub, az eddigi jóbarátok halálra ítélték, a pisztolyt elébe teszik, hogy végezze ki magát a társadalmi korrektségnek törvénye és meghagyása szerint. O azonban az ekzekúció elől Párisba menekül, azzal a föltett szándékkal, hogy ott új életet kezd és megtisztul. Egy kalandos grófnő há-lójába kerül s még mélyebben sülyed; de egyszerre föltámad benne a „jobbik ember,” akinek a lelke a jobb érzést, a tisztább életet áhítja és el-határozza, hogy Indiába megy — a pestis betegetek ápolni. Ez a regény történetének a magva, de ebbe a sötét témába belejátszik egy egész se-reg vidám, derüs epizód: a Párisban élő magyarok sikerült rajza. Akiket a megélhetés gondja oda száműz, abba a nagy forgatagba, de örök vágy esábit haza. Ok a száműzöttek. *Hel-tai regénye* csupa finom megfigyelés s a sötét szálait érdekesen tompítja a mulatságos alakok sokasága, meg a szellemes dialógok. A kötet az *Egyete-mes Regénytárban* jelent meg, *Singer és Wolfner* kiadásában. Ára szép piros vászonkötésben egy korona.

A „Zenélő Magyarország” zongora és hegedű zeneműfolyóirat most megjelent XI-ik évfolyam 8-ik füzeté a következő szép zenemű-ujdon-ságo-kat közli: I. *Gerber Jenő.* „*Jaj de busan szól a harang Tihanyban*” magy-ar dal. II. *Greizinger Bihari keser-gője* magán hegedűre átírva. III. *Er-délyi Patat Leó.* „*Dori fon freischme-ker*” kuplé magyar és német szöveg-gel. IV. *Lwoff Sándor.* „*Orosz hym-nus*” — *Russische Nationahymne.* Ily gazdag tartalommal jelenik meg a minden zenekedvelőnek kiváló fon-tosságú zenemű-folyóirat minden egyes füzeté, úgy hogy előfizetői az érde-mesebb zeneműveket, melyek az év leforgása alatt megjelennek az év le-folyása alatt a havonta kétszer meg-jelenő füzetekben kapiják kezükhöz. Előfizetési ára egész évre 24 füzetre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 6 füzetre 3 korona. Előfizetheti a most folyó II. évfolyamra is a „Zenélő Magyar-ország” (*Klökner Ede*) zeneműkiadó-hivatalában Budapesten, *VIII. József-körut 22/24,* hol egyúttal minden nyomtatásban megjelent zenemű a legolcsóbban megszerezhető.

KÖZGAZDASÁG.

Magyar bor.

Tolcsra, április 15.

A most annyira aktuális borkér-désre vonatkozólag küldötte be egyik olvasónk a következő cikket: **A magyar borkor** régi jó hírneve világszerte dicsőítette hazánk termé-szeti áldásbőségét. A hegy leve, ahon-nan nevezni szeretjük a szőlő nedűjét, gazdagon folyt és nagyban fogott, zamatos izét elismerték messze földé-ken és drága pénzzel fizették mindad-dig, míg furfangos, kúfár esalók a vegytan divatos tudományának se-gélyével, gyakran anélkül is, legalább háromszor annyi, ugynevezett: magyar borral el nem árasztották az új- és ó-világot, mint a mennyit a legbő-

ségesebb esztendőben Magyarország termelni lett volna képes.

A Hegyalja illatos, aranyszínű, csillogó italát ma már olcsóbban kapni a külföldön, mint a helyszínen. De micsoda kotyvalékok! A legjobb esetben alig néhány esőpp valódi tokaji találkozik benne. A szín, az illat, a sűrűség mesterileg utánozták, maga az itálnak csufolt folyadék azonban csak arra való, hogy rossz hirbe hozza a magyar borokat.

Többször volt már arról szó, hogy a külföldi közönséget megóvják ezektől a hamisítványoktól, ami nemcsak a közönség, hanem a magyar bortermelőknek is érdeke. Hiszen ők a magyar bor külföldi áraival versenyezni csak akkor lennének képesek, ha ugyanolyan zagyva, émélyítő vegyületeket adnának el, mint az idegen konkurencia. Ezzel azonban csak hitelesítenék a magyar bor rossz minőségét, tönkretennék hírnevét, s azonkívül még csak üzletet se csinálnának, mert a panaszolást a külföldön legalább is éppen úgy, sőt jobban értik, mint nálunk. Ismételjük, gyakrabban megvitatták azt a kérdést, hogyan lehetne a külföldi közönséget figyelmessé tenni az ottani borkereskedők piszkos manipulációira, ám ha történt is néha-néha valami ebben az irányban, a cél elérésétől még vajmi messze vagyunk, s most is, csak úgy mint előbb, vigan folyik a pincelé.

Amig így a magyar bortermelők és borkereskedők a legnagyobb nehézségekkel küzdenek, hogy legalább a már meghódított piacokat megtarthassák maguknak, ha már újakat hozzá szerezni alig tudnak, addig idebenn az az országban is mód fölött kell szenvedniök a külföld behozatali konkurenciájától. Szinte hihetetlen, hogy ebbe a bordús országba mily óriási mennyiségű bort hoznak be a külföldről. Pedig úgy van. Még pedig azért van úgy, mert rendkívüli szállítási és vámkedvezményekkel elősegítik, hogy különösen Olaszország édes kellemes ízű, de tartalom nélküli borával, mely a kedvezmények révén még ide szállítva is olcsóbb a miénknél, elözönölhesse hazánkat. A veszély, melyet az olasz bor a magyar bortermelőket fenyegeti, egyre növekszik és ha erőlyesen fel nem lépünk ellene, maholnap annyira jutunk, hogy Itália bora lesz mindennapi italunk.

Legfőbb ideje tehát, hogy védekezzünk e veszély ellen. A Magyarországi Bortermelők és Borkereskedők Országos Szövetkezete ennek következtében elhatározta, hogy hathatós intézkedésekkel elejét vegye az olasz bor beözönlésének. Különösen most aktuális ez a kérdés, mert Olaszországgal való kereskedelmi szerző-

désünk megkötése, illetőleg megújítása küszöbön áll. A szövetkezet a szerződés megújítása előtt a következő kérelmekkel járul a kormány elé:

1. Az Olaszországgal megkötendő kereskedelmi szerződésben Olaszországnak semmilyen cikknél, semmi cím alatt és semmi formában kedvezményt ne adjon.

2. hogy a borvám-kérdésről, mint külön kérdésről ne is tárgyaljon Olaszországgal, sőt hogy a borvám-kérdést a szerződés komplexumából kikapcsolja és az autonóm vámtarifa borvám-tétele semminemű mérséklésébe bele ne egyezzen; és

3. hogy a kereskedelmi szerződés szakzerű megvitatása céljából egy az érdekeltektől álló és kereskedők-ből álló szaktanácskozást összehívjon.

Valóban kívánatos volna, hogy e kérelmeket figyelembe vennék s így a magyar bornak biztosítanák azt a kelendőséget, melyet megérdemel. Saját fánk alá vágjuk a fejszét, ha elősegítjük, hogy az olaszok borukkal határaink közé férközhessenek.

Bortermelő.

*** A miniszterelnök válasza a bortermelők nagygyűlésének táviratára.** Lapunk legutóbbi számában hoztuk értesítést a zempléni vármegyei gazd. egyesület borászati szakosztályának nagygyűléséről, melyben megirtuk, hogy az értekezlet táviratilag kérte a miniszterelnököt, hogy a kereskedelmi szerződések megkötésénél legyen gondja a Tokaj-Hegyalja érdekeinek megvédésére. *Tisza* István gróf miniszterelnök a következőleg válaszolt a kérelemre *Láczay* László, a borászati szakosztály elnökéhez intézett sürgönyében:

Tisztelt barátom! A tokajvidéki szőlőtermelők és borkereskedők nagygyűléséből hozzám intézett szives üdvözlétét fogadják hálás köszönetemet. Biztosíthatom önöket, hogy a kormánynak a kereskedelmi szerződések megkötésénél lesz gondja rá, hogy hazánk bortermelőinek jogosult érdekei kelőleg megvédessenek. Hazafias üdvözléttel: *Tisza*.

*** Bernáth Béla beszéde és interpellációja.** *Bernáth* Béla, a mádi választókerület országgyűlési képviselője a képviselőház április hó 14-én tartott ülésében a Tokaj-Hegyalja bor-

kereskedelmének érdekében nagyfontosságú beszédet mondott és egyúttal az Olaszországgal megkötendő végleges szerződésnél a borvám clauzulára nézve interpellációt is intézett az összkormányhoz. A beszédet — mely a tokaj-hegyaljai borkereskedőket és bortermelőket eminensül érdekli — a napilapok szokottnál bővebb országgyűlési tudósítása révén olvasóink már ismerhetik, valamint ismerhetik az interpelláció pontjait is. Azonban a tartalmas, nagy fontossággal bíró beszédre itt is felhívjuk olvasóink figyelmét.

*** Felhívás Sátoraljauhely város gazdaközönségéhez!** *Székely* Elek polgármester a következő felhívást boesátotta ki: A földmívelési miniszter szakközögeinek jelentése szerint a mezei pocokoknak (egereknek) a folyó évben nagyobb mérvű szaporodása várható. Hogy ezen így, keletkező országos csapás már csirájában elfojtható legyen, figyelmeltetem a gazda közönséget, hogy az egér ölés a tavasz első hónapjaiban könnyebb és kevesebb költséggel eszközölhető, mint később. Felhívom ennél fogva a gazdaközönséget, hogy a városházánál az irattárban megtekinthető irtási utmutatás iránt érdeklődjének s ott ahol a gazdaság egyéb viszonyai megengedik, mérgezéssel, hóhenheim fogókkal védekezzenek. A méreg alkalmazásánál a 104.455/98. számú belügyminiszteri rendelet betartandó. Sátoraljauhely, 1904. évi április hó 14-én. *Székely* Elek polgármester.

Közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

A kivándorlás.

Nemesak hogy igaznak látszik, de abszolút tény is, hogy a lapok tényeken alapuló tudósításokat hoztak, melyekben arról volt szó, hogy a szegény magyar kivándorlók erőszakkal kényszerítetnek Fiumén át Amerikába való utazásra, jöllehet onnan a hajók 18 napig vannak a vizen, ellenben Brémből a futárhajók csak 6-7 nap alatt, a postahajók 10 nap alatt teszik meg az utat.

Azután az ut Fiuméből 180 koronába kerül, ellenben Brémből vagy Hamburgból etc. csak 120 koronába. Vasuti költség Magyarországból Brémenig 31 korona, ennek következtében az utazás Fiumén át 30 koronával drágább, mint Bremenben át.

Nem tartjuk igazságos eljárásnak, hogy a kivándorlók erőszakkal Fiuméba kényszerítetnek és hisszük, hogy erről a miniszternek alig van tudomása, különben nem tűrné a

dolgot. Hogy a szegény nép a szabad költözködés jogától megfosztassék, nem hihetjük.

Nem elég, hogy a kivándorlók akaratuk ellenére Fiuméba kényszerítetnek, de 30 koronával többet kell fizetniök, mint Bremen-en át.

Ez törvényellenes, itt gyors eslekvés, a miniszter gyors közbelépése szükséges.

Mi is óhajtuk, hogy az összes kivándorlók a mi kikötőnkől Fiuméből utazzanak Amerikába, de az önként történjék, nem kényszerrel.

Először Fiuméba kényszeríteni, onnan az Adria által Innsbruck—Basel—Antwerpen—London—Liverpoolon át küldeni a kivándorlókat Amerikába — ilyesmit a kormánynak tűrnie nem szabad.

Itt.

NYILT TÉR*)

Guseo Frigyes cs. és kir. kadét urnak a „Zemplén“ 39. számában ellenem intézett nyilatkozatára kijelentem, hogy a *Guseo* Frigyes ur és közöttem felmerült lovagias ügynél az elégtételadást nem tagadtam meg, de elégtétel vehetési jogát kétségsbe vonva becsületbírósi határozattól tettem azt függővé! Miután pedig ügyfelem a hozandó becsületbírósi határozatot nagyon is sötétnek látta s az ellen — bárha azt saját érdeke kívánta — erőlyesen tiltakozott — az ügyben felvett jegyzőkönyvet elbírálás és *Guseo* Frigyes ur lovagias becsületének megvédése végett az illetékes katonai parancsnoksághoz beterjesztettem, melynek határozatát annak idején nyilvánosság elé hoztam.

A becsületemen hirtelileg ejtett sértésért ellenben a sajtóbírósi eljárást egyidejűleg folyamatba tettem.

Varannón, 1904. évi április 14.

Knyazovicsky János,
kir. j. b. írnök.

Tanuk:
Szakácsy Ede.
Kiss György.

*) E rovat alatt közölttekéért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Sz. Á. Bpest. Van benne közölhető.
B. M. Bpest. Jönni fognak.
S-r. Tolesva. Közönljük.
Z. Szerencs. 1. Hogy önt hirrovaunk mindenkor kielégíti, annak csak örvendünk.
2. Szomotor állomás főnökénél.
Nem közölhető: Ábrándozom . . . (dal.)

Kiadótulajdonos: **Éhler Gyula.**

H I R D E T E S E K.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company
(Chicagói aratógépgyár.)
KNECHT J. E., igazgató. Budapest, v. Váci-ut 30.

Katalógusok ingyen és bérmentve!
Felmérési táblákkal készséggel szolgálunk.

Giártmányok: Kévekötoégp, „Daisy“ marokrakó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila“ kévekötoégfonal giártmányai. Évi giártmány 362,000 gép.

„Szobránc“ gyógyfürdő
Ungmegyében.
Glaubersós hideg kénes sós víz
— Gyomor- és májbetegék magyar —
Karlsbadja.

Fürdőidény: május 15-től szeptember 15-ig.
Előidény: május 15-től június 15-ig. Utóidény: augusztus 16-tól szeptember 15-ig. 30% árengedménnyel a lakásoknál.

Ezen a maga nemében páratlan gyógyviz, mint ivó gyógymód biztos segélyt nyújt gyomor és bélbajoknál s alhasi pangásoknál, makacs székrekedéseknél enyhén, oldólag hat, májbajoknál, epehomok és epekövekre oldólag hat. Vértüdülosknál, szédülések, hűdések, gutatüési rohamoknál vérevonólag, főlsvivólag hat, csúzos, és köszvényes bántalmaknál e kör okozta erjési termékekre, elrakódásokra az izületekben, azok oldására és kiküszöbölésére hat. Kövérség, sziv-elhásosodás ellen, czukorbetegségeknek, vesebajoknál úgy a czukor és fehérsje kiválást gyorsan és kedvezően befolyásolja.

Mint fürdő különféle izzadmányokat, daganatokat, izületi és csontbántalmakat, csontszüt, kedvezően oszlatja. Görvélykóros daganatok, fekélyek ellen, méh és méh közötti izzadmányok, hashártyaizzadmányok főlsvivódását elősegíti, a legkülönbébb makacs, idült börtbetegségek ellen bámulatos gyorsan hat.

Vasuti állomás az Alföldről és Pest felől jövöknek Ungvár, a felvidék és illetve Kassa

felől jövöknek **Nagy-Mihály**, honnan kényelmes bérkocsikon 1 és fél óra alatt elérhető.

A víz otthon is sikerrel használható. A egy nagy láda 40 üveggel 14 korona, kis láda 20 üveggel 8 korona. A víz a vasuton szállítási kedvezményben részesül.

Megrendelések és tudakozódások **Szobránc** gyógyfürdő igazgatóságának **Szobránc** gyógyfürdő czimzandók. — Posta- és távirada-állomás helyben. A fürdő igazgató-orvosa **Dr. Russay Gábor Lajos.**

A fürdő igazgatósága.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását — bérbeadását, avagy bérbevételel a legelőnyösebb feltételek mellett s a leg- rövidebb idő alatt közvetitem.

Jóhirnevű vendéglömbén
kítűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
Sajuhely, Korona-u.

A SELYPI czukorgyár Részvény-Társaság (Erőtakarmány osztálya)

az 1903. évi kolozsvári gazdasági kiállításon kitüntetve.

ajánlja: **MELASSIT** erőtakarmány-gyártmányait *igás* állatok, minden fajtájú *hízó* állatok és *tehenek* takarmányozására. *Igás* állatoknál fokozza a munkabírást, *teheneknél* emeli a *tejelőképességet* és *javítja* a *tej minőségét*, *hízóknál* elősegíti a *hus és zsírképződést*. — *Olasó* takarmányozást és *kitűnő eredményeket* biztosít. — Áránlással, mintákkal és egyéb szükségelt felvilágosításokkal szívesen szolgál a központi iroda: **BUDAPEST, Szvetenay-utca 10/B. sz.** és felsőmagyarországi vezérképviselőnk: **HAMOS ALADÁR** ur **Ungvárt**. — Ügynökök, viszont-elárúsítók kerestetnek.

Hirdetmény.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur múlt évi november hó 8-án 69358. sz. a. kelt intézvényével a tőketerebes—varanói helyiérdekű vasut engedélyezésének eléje terjesztett kérelme folytán az említett vasut ezéjaira Kohány község határában szükséges földterületekre nézve a törvényes kisajátítási eljárást az 1881. évi XLI. t.-ez. 38. §. értelmében elrendelvé, utasította a vármegye közigazgatási bizottságát, hogy a kisajátítási eljárásnak az idézett törvényezikk 33—40. §§-ai értelmében leendő megtartása ezéjából szükséges intézkedéseket tegye meg.

Szem előtt tartásával az 1881. évi XLI. t.-ez. 33. és következő §§-aiban foglaltaknak, mint a vármegye közigazgatási bizottságának elnöke, a tárgyalás vezetésére dr. Molnár Béla elnökből, Besseney István és Reviczky Imre törvényhatósági bizottsági tagokból álló bizottságot küldöm ki, s felkérem előbb nevezett bizottsági tag urakat, hogy a megbízást elvállalni szíveskedjenek. Jegyzőkönyvvezetőül dr. Besseney Zénó tb. aljegyzőt rendelem ki. Hatáskörét fogja képezni a kiküldött bizottságnak határozni mindazon igények és észrevételek felett, melyeket a felek az 1881. évi XLI. t.-ez. I. fejezete alapján netalán emelnek.

Ezek előrebocsajtása után Kohány község előjáróságának a gálszécsi körjegyző útján meghagyom, hogy a jelen hirdetménynyel egyidejűleg kiadott tervek és egyéni kimutatások 1—1 példányát a község házában 15 napon át és pedig április hó 16. napjától április hó 31. napjáig bezárólag közzszemlére tegye ki s erről és a tárgyalás idejéről az érdekelt feleket haladéknélkül értesítse ki. A közzszemlére való kitélt igazoló községi bizonylatok és a felek szabályszerű kiértékesítését igazoló vétiveket a tárgyalás vezetőjének annak idején adja által.

A tárgyalás határidejéül folyó évi május hó 5. napját Kohány községbe kitűzöm azzal, hogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is fog érdemileg határozni, ha az érdekelték közül senki meg nem jelenik.

Végül felhívom az engedélyest, hogy jelen hirdetményt a „Budapesti Közlöny” hivatalos hírlapban egyzben s a Sátoraljaujhelyben megjelenő „Zemplén” című hírlapban három ízben tegye közhírré s a lappéldányokat a tárgyalás alkalmával a bizottságnak mutassa be.

Miről dr. Molnár Béla gálszécsi, Besseney István miglérszi, Reviczky Imre bánócezi lakos térte-vevény mellett,

dr. Besseney Zénó aljegyzőt, a gálszécsi járás főszolgabíráját, Kohány község előjáróságát a gálszécsi körjegyző útján. — Pallós Ignác mint a tőke-terebes—gálszécs—varanói h. i. vasut építési vállalata engedélyest Budapesten VI., Hajós-utca 9. sz. térte-vevénynyel s az összes érdekeltet Kohány község előjárósága útján értesitem.

Sátoraljaujhely, 1904. április 8.

Gróf Hadik Béla,

főispán

mint a közigazgatási bizottság elnöke.

Van szerencsém a n. é. közönségnek ajánlani tisztán kezelt

ASZTALI BOROMAT

Literje 32 krajozár.

SZABÓ ERZSI,

dohány- és szivar áruda.

Eladó

több ezer sima ripária portalis szőlővessző. Saját termésű aszu boraimat is literenként eladom.

Viniczay György,

szőlőbirtokos.

Sátoraljaujhely.

Hirdetmény.

Értesítjük a t. cz. közönséget, hogy Sátoraljaujhelyben és nagyobb vidéki városokban levő házakra, továbbá földbirtokokra 10—70 évig terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközlünk.

Az ide vonatkozó közelebbi felvilágosítások hivatalos helyiségünkben megszerezhetők.

Sátoraljaujhelyi Polgári Takarékpénztár
és Hitelegyle.

Amerikába

Nagy árengedmény. — Utazási ár Bécstől New-Yorkig, Rotterdamon át ellatással együtt 155 korona.

Minden Amerikába utazónak **szabad** választása van az utirányt illetőleg.

Küldjön helybiztosítás ezéjából 20 korona előleget.

Holland Amerika Linie

Wien, IV. Wiedenergürtel Nr. 16.

Rakovszky Sándor

férfi és női-ruha vegyítisztító, selyem-szövet, gyapju-ruhafestő és guvelirozó intézete. (Saját házában.)

S.-A.-Ujhely, a vármegye-ház háta mögötti Beresényi-u. 45. sz.

Férfi és női ruhák, tisztí egyenruhák, tavaszi és őszi felöltők, gyermek-ruhák, szallagok, esipkék, nyakkendők, szarvösbőr nadrág stb. elő nem sorolt tárgyak tisztítására elvállaltatnak. Minden megunt színű, vagy szinehagyott női és férfi ruhák, a tárgy minőségéhez képest minden divatos színben festetnek.

Női nyári mosóruhák és bluzok a legolcsóbb árakban tisztítatnak.

Ajánlom továbbá

Guvelirozó-gépeimet

a n. é. hölgyközönségnek szíves figyelmébe. — Guvelirozni elvállalok: selyem, krep, batiszt, ternó, mol, muszindüszuárt, gázt, iluzient, düshest, selyem-esipkéket, klotokat, u. m. egész női ruha aljakra, gyermek-ruhákra, köpenyegre, schlafrokra, zsipon aljakra, diszkötényeket, betéteket és diszeket a legsolidabb árak mellett.

Guvelirozások kívánatra azonnal elkészítettnek.

Férfi- és női ruhák kívánatra a legrövidebb idő alatt olasó áron tisztítatnak.

Férfi ruhák vasalása azonnal elkészítettnek.

MÉRLEG

gyártmányokról szóló képes árjegyzékemet, mely a legkülönfélébb;

egyensúly, tizedes és százados mérlegek,
gabona-, marha- és hidmérlegek,

továbbá

hitelesített súlyok és űrmértékek

ábráit és árait tartalmazza, érdeklődőknek készséggel küldöm ingyen és bérmentve.

Használt, hibás mérlegek javítását elvállalom.

SCHOTTOLA ERNŐ

BUDAPEST,

Fő-üzlet: VI., FONCIÉRE-PALOTA.

Gyár: VI., RÉVAY-UTCZA 16, saját ház.

Bútorokat

tetemesen leszállított olcsó áron lehet vásárolni az
Első zemplénmegyei honi bútor-csarnokban
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat vásárolni szándékozó n. é. közönséget van
szerencsém értesíteni, hogy a „Vörös ökör“ épületében
a földszinten és az emeleten nyolcz teremben lévő

BUTORRAKTÁRAIM

túlhalmozott készletét
helyszüke miatt
tetemesen leszállított olcsó
bevásárlási áron adom.

Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a
n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igye-
kezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel
WILHELM HENRIK.

A KAISER-hajók:

Kaiser Wilhelm II, 215 méter hosszú,
Kronprinz Wilhelm, 202 méter hosszú,
Kaiser Wilhelm d. Grosse 198 m. hosszú,
Kaiserin Mária Terézia, 166 m. hosszú.

Fenti hajókkal juthatni
6-7 nap alatt Bremenből Newyorkba.
Indulás keddi napon.

Ezen „Kaiser“ hajók csakis Bremenből indulnak. — Aki
„Kaiser“ hajóval kíván utazni, bátran és minden akadály
nélkül utazhat, mert azt betiltani senkinek nem áll jogában.
Már otthon határozza el magát mindenki, hogy mely irány-
ban fog utazni és ezen elhatározásáról ne hagyja magát senki
által lebeszélteni vagy félrevezettetni. Mindenkinek szabad
akarátában áll arra utazni, a merre akar. Hajón való helyről
azonban előre kell gondoskodni és annak biztosítására jó-
előre és czímemre 20 korona előleget beküldeni.

Bremenből Amerikába „KAISER“-hajóval

140 koronáért,
postahajóval

120 koronáért.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy
alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-
Ujhelyben lévő házakra 10-50 évig
terjedő

Törlesztéses kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilá-
gosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel van szerencsém Sátoraljaujhely és vidéke
mélyen tisztelt közönségének tudomására hozni, hogy

kocsi-készítő üzletemet

Rákocti-utca Mendik-féle házból a nagy vendégfogadó
társaságában helyeztem át.

Uj műhelyemet a mai kor igényeihez szakszerűen be-
rendeztem és mostantól már teljes kocsi elkészítést elvál-
lalok, illetve kocsi-fényezést és bélelést is, ugyszintén gaz-
dasági ígás szekereket és hozzátartozó részeket pontosan
és jutányos árban készítek.

Kocsi raktáramat megnagyobbítottam. Használt kocsikat
becserélek, a nálam készült kocsikért felelősséget vállalok.

Magamat a n. é. közönség becses pártfogásába ajánlva
maradtam

kiváló tisztelettel:

KÓTITS ISTVÁN,
kocsigyártó.

== Kuzás már 1904. május 17. és 18-án

az I-ső osztályu / egy egész egy fél egy negyed egy nyolczad
sorsjegyek árai: | 12 kor. 6 kor. 3 kor. 1.50 kor.

HAZAI H.

kereskedő, Sátoraljaujhely (Kispiacz.)

NOXIN

cipő-crème

(törvényileg védve)

sevrő- és hid-box-kalf-bőr fényesítéséhez.

A bőrt puhítja s vízáthatlanná teszi, annak tükörfényt kölcsönöz. Kapható drogériákban, jobb cipőüzlet, bőrkereskedés, festék- és fűszerüzletekben.

„URANOS” vegyészeti gyár

HOCHSINGER TESTVÉREK

Budapest, VI., Rózsa-utca 55.

Kapható Schönfeld Herman ezégnél Saujhely.

Kiváló szerencse Töröknél!

Felülmulhatatlanul

kedvez főáruháznak a szerencse. Rövid idő alatt 15 millió korona nyereséménynél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek; csak a legutóbbi időben is

a legnagyobb nyereseményt és pedig:

a 605.000 koronás nagy jutalmat az 57080. számú sorsjegyre,

a 100,000 kor. főnyereseményt a 74366. sz. sorsjegyre	a 80,000 kor. főnyereseményt a 83061. sz. sorsjegyre
a 100,000 " " az 52528. " "	a 70,000 " " a 81161. " "
a 100,000 " " a 94780. " "	a 70,000 " " az 5498. " "
a 90,000 " " a 109780. " "	a 60,000 " " az 51613. " "
a 90,000 " " a 83610. " "	a 60,000 " " a 76347. " "
a 90,000 " " a 92787. " "	a 50,000 " " a 4036. " "

és ezeken kívül még egyéb sok nagy nyereseményt.

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydúsabb osztálysorsjátékában vegyen részt. A most következő magy. kir. szabadalmazott 14. osztálysorsjátékban újból

110,000 sorsjegyre 55,000 pénznyeresemény

jut és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeresemény a legszerencsésebb esetben

1,000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeresemény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeresemény és jutalom 14.459.000 korona összegben

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50;	1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3.—
1/2 " " " 3.— " " 6.—;	1 " " " 6.— " " 12.—

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. é. április hó 17-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és Tsa

BANKHÁZA BUDAPEST.

HAZÁNK LEGNAGYOBB OSZTÁLYSORSJÁTÉK-ÜZLETE.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: Zeréz-körút 46a. I. fiók: Váci-körút 4a.

II. fiók: Múzeum-körút 11a. III. fiók: Erzsébet-körút 54a.

Rendelőlevél levágandó.

TÖRÖK A. és Tsa bankháza, Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben } utánvételezni kérem. } A nem tetsző }
 } postautalvánnyal küldöm. } törlendő.
 } mellékelve bankjegyekben (bélyegekben).

Pontos
cím:

• Férjem uram sem ellenzi •

Dávid Gyula, eszéki gyógyszerész szepítőszereit használja. Szepítő és más arczolatok ellen Eszéki pomádéja Ára 70 f. K. 1.20, 2.20, makacs arczolatként az erősebb hatású Pompadour-pasitám köcsögje K. 8 és 5. Arccsúfító fekete pont alakú miteszerek egyedüli mulasztója a Juvénil, Ára K. 1 és 2. Bármelyik szerem használata előtt csakis Detergon különös porszappannal kell mosdani K. 1, 2, 3. Örömet szerzek sziate ifjító hajfestőmmel az őszülőknek, próbáld meg K. 2, 4 és 8. ANTEGRIN. Háziállatok öv- és gyógypora. Minden gondolkozás és kérdéskérdés nélkül, hogy mi volna jó, csakis Antegrin-t kell, a mint bágyadtak, mindjárt beadni. Egyszeri adag alig kerül 3 krajczárba, melylyel nagy kárt elhárítanak azok, a kik övszerképen és étvágygerjesztőül bébe-korba adva hizlaláskor is mindig már előre megrendelik, például 100 darab sertés közt a dögöt megszüntetni 10—15—20 kilogramm szükséges. Egy tekeres Ára K. 2, mely elég 2 szülő megmentésére. Egy kilogramm Ára K. 4. Két és fél kilogrammot tíz sertésre csomagolással K. 10.32 f-ért már bementve is küldöm. Öt kilogramm 20 K. helyett K. 18; de 10 kilogramm csak K. 34. Kaphatók posta v. vasuton utánvétellel küldve, csakis Dr. Dávid Viktor. Törv. védve. gyógyszerész tudor, a m. kir. farmészettudományi társulat rendes tagja. Szent István király gyógyszerésztárában, ESZÉK, udvar.

50 évi siker!

ESZÉKI
ARCZKENŐCS
és eszéki
SZALVATOR SZAPPAN

eltávolítja a szepít, májfoltot és a bőr összes tisztálanságát.

Valódi csakis a
DIENES J. C. SZALVATOR-
gyógytárából

ESZÉKEN, felsőváros.

1 tégely eszéki arczkenőcs ára 70 fillér és 1 kor.
1 drb. Szalvator-szappan ára 1 korona,
1 tégely kézi paszta ára 1 korona 20 fillér
Lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 2 korona
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkalmatosságnál és megtelevnek tökéletesen a 61,012. sz. B. m. rendeletnek.
Főraktár: BUDAPESTEN
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerész
VII., Király-utca 12. és Andrássy-utca 29.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésnél alkalmaztatik köszvénynél, csúsznál és meghűléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” orvosi jelleggel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerésztárában kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csész. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

